

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/434/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7803899942
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7803899942.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudkýň JUDr. Jarmily Sopkovej Maximovej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcu E. E., F. XX.X.XXXX, T. G. XXX, zast. JUDr. Ladislavom Csákóm, advokátom, Rožňava, Hviezdoslavova 4, proti žalovanému E. H., F. XX.XX.XXXX, T. G. XXX, zast. JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom, Rožňava, ul. Cyrila a Metoda 4, o zaplatenie 2.058,02 € s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku 4C 131/2003-433 z 9. marca 2015 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené.

Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 614,31 € s 15,5 % úrokmi z omeškania od 29.5.2003 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zároveň vyslovil, že o trovách konania a trovách štátu rozhodne osobitným uznesením.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 2.058,02 € s 15,5 % úrokmi z omeškania od 8.5.2003 do zaplatenia, na tom skutkovom základe, že ako súkromný podnikateľ na základe ústnej dohody vykonal pre žalovaného zemné a šalovacie práce, za ktoré mu vyfakturoval cenu prác faktúrou č. 1/zp/2003 z 2.5.2003, splatnou 7.5.2003, túto žalovaný neuhradil a vrátil ju žalobcovi s popretím existencie objednávky a vykonania uvedených prác.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom sporových strán, výsluchom svedkov R. E., I. Q., W. G., R. T., Andrey R., O. E. G., P. P., R. G., E. U., Z. H., znaleckým posudkom z odboru ekonómie a manažmentu, odvetvia účtovníctvo a daňovníctvo, č. 5/2006 z 10.7.2006 vypracovaného znalkyňou Ing. W. C., a znaleckým posudkom z odboru stavebníctva, odhad hodnoty stavebných prác č. 6/2014 z 31.1.2014 vypracovaným znalcom Ing. T. Q.. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že medzi účastníkmi nebola uzavretá písomná zmluva o dielo podľa § 536 Obchodného zákonníka a faktúra č. 1/zp/2003 z 2.5.2003 vystavená žalobcom nie je v účtovníctve žalobcu ničím podložená. Pretože žalobca nepredložil znalkyni všetky požadované doklady, nebolo možné posúdiť, či predmetná faktúra bola zaevidovaná v knihe odoslaných faktúr a v jeho účtovníctve, ani žalovaný predmetnú faktúru nemá zaevidovanú v knihe došlých faktúr ani záúčtovaných v peňažnom denníku, nakoľko ju neakceptoval a vrátil žalobcovi. Po vykonanom dokazovaní a právnom posúdení veci podľa ustanovení § 536 Obchodného zákonníka, § 451 ods. 1 a 2, § 3 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), a § 153 ods. 1 O.s.p. súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi nebola uzavretá ani ústnou formou zmluva o dielo, resp. jej uzavretie v spore nebolo preukázané, aj vzhľadom na rozporné tvrdenia strán o spôsobe vykonania prác, preto

uplatnený nárok posúdil ako nárok na plnenie z bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 OZ, ktoré vzniklo na strane žalovaného „na základe stavebných prác fakturovaných spornou faktúrou“. Súd bol toho názoru, že pokiaľ žalobca (i jeho otec) vykonal na stavbe práce pre žalovaného (bez uzavretej dohody o dielo), či už so strojmi alebo bez nich, na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie. Pri posudzovaní výšky nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súd vychádzal zo znaleckého posudku vypracovaného znalcom Ing. T. Q., z ktorého vyplynulo, že výška bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného stavebnými prácami vykonanými na základe faktúry č. 1/zp/2003 z 2.5.2003 je 614,31 € (č.l. 364 spisu). Na základe uvedeného súd uzavrel, že žalovaný sa na úkor žalobcu obohatil len hodnotou 614,31 €, a preto žalobe sčasti vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 614,31 € spolu s 15,5, % úrokmi z omeškania od 29.5.2003 (deň podania žaloby na súde) do zaplatenia, pričom uviedol, že rozhodnutie s poukazom na ust. § 3 ods. 1 a 2 OZ je spravodlivé pre obidve strany, ktoré by mali dbať na to, aby predchádzali súdnym sporom. Žalobu v časti prevyšujúcej sumu 614,31 € istiny a v časti úrokov z omeškania za obdobie od 8.5.2003 do 28.5.2003 ako nedôvodnú zamietol. Podľa § 151 O.s.p. súd vyslovil, že o trovách účastníkov a trovách štátu rozhodne samostatným uznesením.

4. Rozsudok napadol žalovaný včas podaným odvolaním, odôvodniac ho odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O.s.p., navrhol ho zmeniť podľa § 220 O.s.p. a žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania, alternatívne rozsudok zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Rozhodnutie označil za prekvapujúce, vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia veci, a nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, čím podľa názoru žalovaného došlo k odňatiu možnosti účastníkovi konať pred súdom. Nesúhlasil s právnym názorom súdu, že na úkor žalobcu sa obohatil. Uviedol, že predmetom sporu bol žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie faktúry v zmysle (podľa tvrdenia žalobcu) uzavretej zmluvy, že doposiaľ vykonané dokazovanie nebolo zamerané na nároky vyplývajúce z ust. § 451 OZ a k týmto nárokom sa účastníci ani v rámci dokazovania nevyjadrovali, a tak je možné rozhodnutie súdu považovať za prekvapivé, keďže je založené na skutočnostiach, ktoré v konaní stranami tvrdené neboli a ku ktorým sa preto nemohli vyjadriť. Vytkol súdu, že pri svojom rozhodovaní neprihliadol na závery znalkyne Ing. W. C. uvedené v znaleckom posudku (ktoré citoval). Bol toho názoru, že po zrušení veci odvolacím súdom vykonaným dokazovaním bolo preukázané a potvrdené objektívnym svedkom Z. H., že práce vykonával svojpomocne a žalobca preňho nevykonával práce, ktoré fakturoval. Tieto skutočnosti potvrdili aj ďalší vo veci vypočutí svedkovia W. G., P. P., E. U. a nepriamo aj ďalší svedkovia. Mal za to, že žalobca v spore nepreukázal hodnoverným spôsobom, že ním fakturované práce vykonal pre žalobcu, a preto súd mal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že napadnutý rozsudok je vecne správny, jeho dôvody sú výstižné a presvedčivé, a preto ho navrhol potvrdiť v celom rozsahu a priznať mu právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré vyčíslil vo výške 57,88 €. Podľa žalobcu neobstojí tvrdenie žalovaného, že doposiaľ vykonané dokazovanie nebolo zamerané na nároky vyplývajúce z ust. § 451 OZ a rozhodnutie je prekvapivé, a k uvedenému poukázal na uznesenie o pribratí znalca 4C 131/2003-304, v ktorom súd uložil znalcovi určiť výšku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného vykonanými stavebnými prácami na základe fa č. 1/zp/2003 z 2.5.2003 a za tým účelom vykonať aj ohliadku na mieste samom. Poukázal na závery znaleckého posudku č. 6/2014, v ktorom znalec O.. T. Q. sa zaoberal uvedenou otázkou, a preto v žiadnom prípade nemôže ísť o prekvapivé rozhodnutie. Uviedol tiež, že tomuto prechádzalo aj jeho námietka, že uplatnený nárok je dôvodný miminálne titulom bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Bol toho názoru, že skutočnosti uvedené v znaleckom posudku O.. W. C., nemajú žiadny právny význam, keďže bolo preukázané, že práce boli vykonané na základe ústnej dohody o dielo podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka a žalovaný sa bezdôvodne obohatil na jeho úkor, ako je to uvedené v § 451 OZ. Skutočnosť, že faktúra nebola zaevidovaná v účtovníctve účastníkov, nemení nič na tom, že za práce vykonané pre žalovaného doteraz nebolo zaplatené, čím došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 OZ.

6. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý platí aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 CSP). Z ust. § 470 ods. 2 veta prvá CSP vyplýva, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako včas podané oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho

pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, t.j. v čase rozhodnutia súdu a podania odvolania, v spojení s § 470 ods. 2 prvej vety CSP, a rozsudok v napadnutom výroku, ktorým bolo žalobe sčasti vyhovené, potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

8. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26.4.2017 o 12.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 215/2. posch. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku odvolací súd oznámil dňa 20.4.2017 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

9. V súlade s prechodným ust. § 470 ods. 2 prvá veta CSP odvolací súd posúdil podmienky prípustnosti podaného odvolania a žalovaným uplatnené odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, t.j. v čase rozhodnutia súdu a podania odvolania. Po preskúmaní procesného postupu súdu v konaní a napadnutého rozsudku z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov odvolací súd nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie boli nesprávne, nezodpovedajúce vykonaným dôkazom, príp. založené na chybnom hodnotení vykonaných dôkazov, alebo že by súd pri svojom rozhodovaní opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, príp. vzal do úvahy skutočnosti, ktoré neboli preukázané vykonanými dôkazmi, nevyplynuli z prednesov účastníkov alebo v konaní nevyšli najavo. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav veci, vzal do úvahy iba skutočnosti preukázané vykonanými dôkazmi, ktoré vyhodnotil spôsobom ustanoveným v § 132 a nasl. O.s.p. a dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Aplikoval na zistený skutkový stav relevantné hmotnoprávne predpisy (ust. § 451 a nasl., § 3 Občianskeho zákonníka, § 536 Obchodného zákonníka), ktoré aj správne vyložil, a vyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán. Súd prvej inštancie vec posúdil v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý bol vyslovený v zrušujúcom uznesení 11Co 244/2008-215 z 23.12.2009, a svoje rozhodnutie aj riadne, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil tak, že spĺňa zákonom požadované náležitosti podľa § 157 ods. 2 O.s.p. účinného do 30.6.2016, a nedošlo preto k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom.

10. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie a súčasne v súlade s § 387 ods. 2 CSP konštatuje aj správnosť dôvodov napadnutého rozsudku, na ktoré poukazuje.

11. Skutočnosti a námietky, ktoré žalovaný uvádza v podanom odvolaní, nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku z hľadiska zistených skutočností (správnosti zisteného skutkového stavu), hodnotenia dôkazov a právneho posúdenia uplatneného nároku, ktorý súd správne právne posúdil ako nárok na plnenie z bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného podľa ustanovení § 451 a nasl. v spojení s ust. § 3 Občianskeho zákonníka. Rozsudok nemožno považovať za nepreskúmateľný pre nedostatok alebo nezrozumiteľnosť jeho dôvodov, keďže súd v odôvodnení rozsudku jasne a zrozumiteľne uviedol rozhodujúce skutkové zistenia i právne závery, ku ktorým dospel po vykonanom dokazovaní, pri aplikácii relevantných ustanovení právnych predpisov, ktoré pri rozhodovaní použil, preto ani nedošlo k odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Na námietky žalovaného a skutočnosti uvedené v odvolaní nebolo možné prihliadnuť, keďže tieto sú nedôvodné (tvrdenie, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca pre žalovaného sporné práce nevykonal, že dokazovanie nebolo zamerané na nároky vyplývajúce z ust. § 451 OZ a strany sporu sa k takému právnemu posúdeniu v rámci dokazovania nevyjadrovali, resp. nemohli vyjadriť, a preto je napadnutý rozsudok prekvapivý), a preto sú nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Námietky žalovaného, že žalobca podanou žalobou uplatnil nárok na zaplatenie faktúry vyplývajúci zo zmluvy, že faktúru, na základe ktorej si uplatňoval nárok, nemá zaevidovanú vo svojom účtovníctve, a pod., nemajú v danej veci žiadny právny význam vzhľadom na to, že nárok súd právne posúdil ako plnenie spočívajúce vo vykonaných stavebných prácach z bezdôvodného obohatenia

na strane žalovaného, vyčíslené vo výške zhodnotenia nehnuteľnosti prácami vykonanými žalobcom na stavbe garáže žalovaného. K odvolacím námietkam žalovaného treba uviesť, že právna kvalifikácia nároku uvedená v žalobe nie je pre súd rozhodujúca (žalobca nie je povinný svoj nárok aj právne kvalifikovať), lebo právne posúdenie uplatneného nároku (právneho vzťahu) je vecou súdu, ktorý pozná zákon (*iura novit curia*) a vie, aký právny predpis upravuje ten-ktorý hmotnoprávny vzťah, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, a podľa akej právnej normy je potrebné ho posúdiť.

13. Uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci neboli preukázané a odvolanie žalovaného nie je opodstatnené, a preto bol rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku ako vecne správny potvrdený.

14. O nároku strán na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca mal v odvolacom konaní plný úspech, preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP). Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z

akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).